SUOMEN PANKKI
EUROJÄRJESTELMÄ
FINLANDS BANK
EUROSYSTEMET

Julkisen talouden suunnitelma 2026-2029

Lausunto valtiovarainvaliokunnalle

Jarkko Kivistö
Rahapolitiikka- ja tutkimusosasto, Suomen Pankki

Talouden näkymä epävarma – julkinen velka kasvaa

Epävarmuus jarruttaa talouskasvua

Ennustelaitos	Julkaistu	2025	2026	2027
Euroopan komissio	19.5.2025	1	1,3	
Etla	7.5.2025	1,2	1,4	1,2
VM	30.4.2025	1,3	1,6	1,5
IMF	22.4.2025	1	1,4	1,4
Labore	3.4.2025	1,4	1,9	1,4
PTT	27.3.2025	0,6	1,7	
Suomen Pankki	11.3.2025	0,8	1,8	1,3

Lähde: Talousennusteet.fi.

Julkisen velan kasvupaine ei hellitä

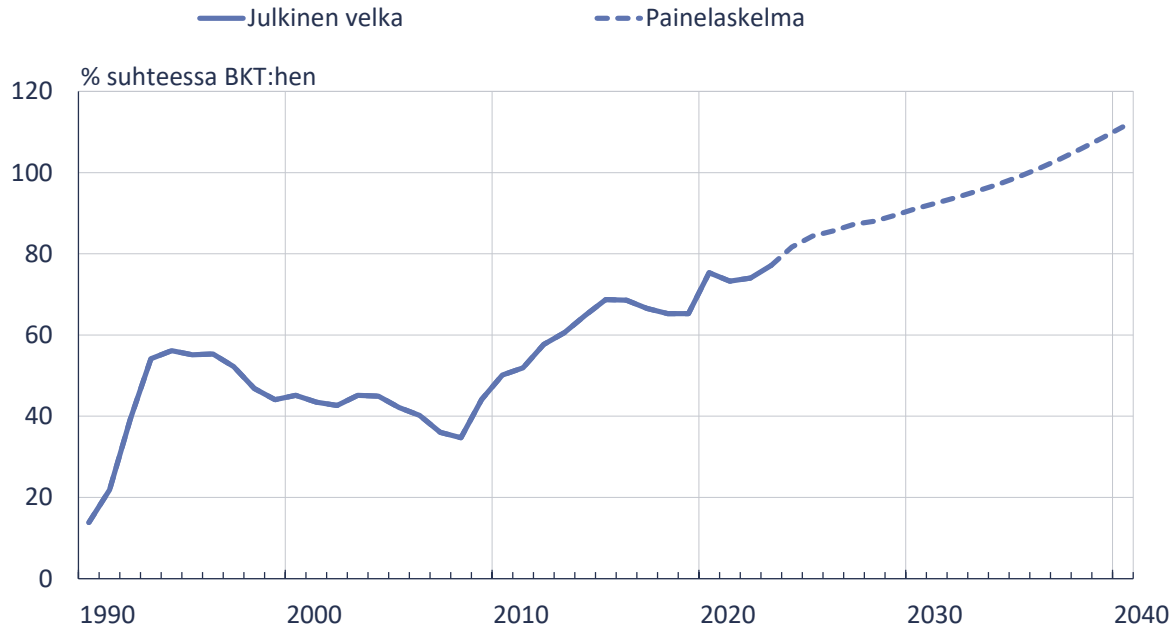

Lähteet: Tilastokeskus, Suomen Pankki.

© Suomen Pankki, 17.12.2024, 42841@Velka

Finanssipolitiikka kevenee 2026–2027

- Hallituksen aiemmin päättämät toimet kiristävät finanssipolitiikkaa vuonna 2025.
- Hallituksen puoliväliriihessä tekemät uudet päätökset kokonaisuutena keventävät finanssipolitiikkaa vuosina 2026–2027.
- Veronkevennysten täysimittainen rahoitus verotusta kiristävillä toimilla tai menoleikkauksilla olisi ollut paremmin sopusoinnussa hallituksen julkista taloutta koskevien tavoitteiden ja kestävän julkisen talouden kannalta.

Yhteisöveron laskun vaikutukset epävarmoja

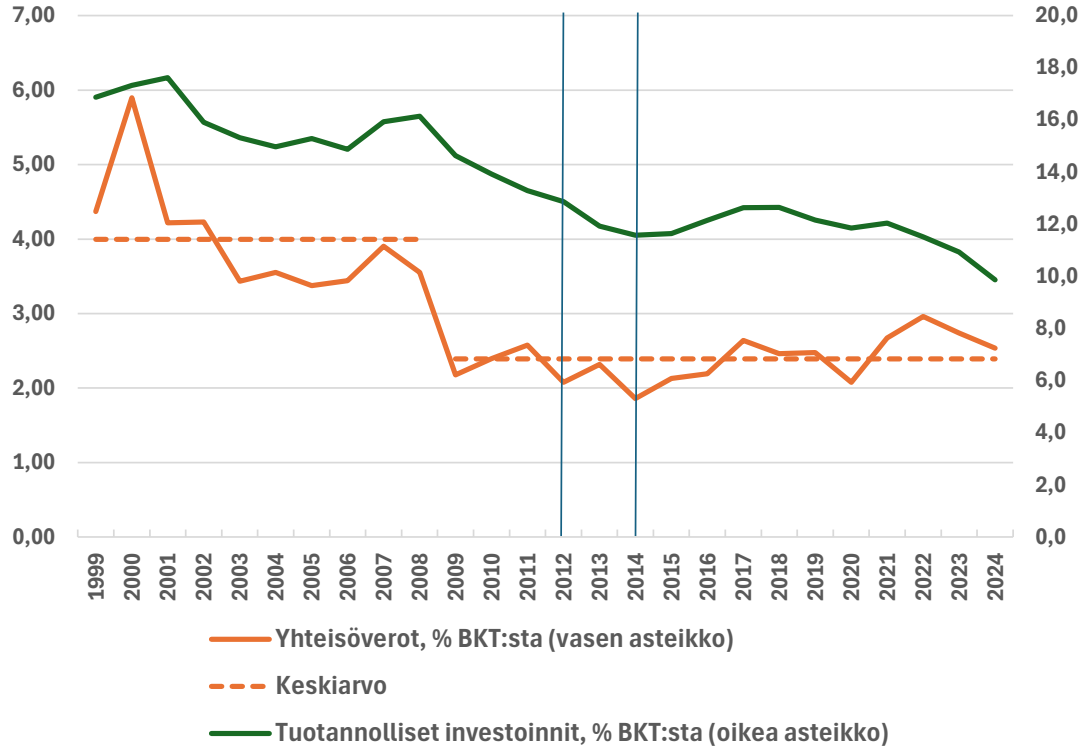

Lähde: Tilastokeskus, Suomen Pankki (yhteisövero suhdannekorjattuna)

Panostukset T&K-toimintaan ja koulutukseen tarpeellisia – valtion tuottavuusohjelma vaativa

- Laadukas korkea-asteen koulutus perustuu korkeatasoiseen tutkimukseen ja kasvattaa suomalaisten inhimillistä pääomaa, mikä luo edellytykset innovaatioiden synnylle ja niiden laajamittaiselle käyttöönotolle.
- Koulutukseen panostaminen on erityisen tärkeää ottaen huomioon sen, että Suomessa koulutustason nousu on pysähtynyt ja korkeasti koulutettujen nuorten aikuisten osuus on jäänyt selvästi jälkeen muista Pohjoismaista.
- Julkisen talouden suunnitelmassa esitetyt leikkaukset korkeakoulujen perusrahoitukseen ovat kuitenkin ristiriidassa T&K-lisäpanostusten ja koulutustason nostotavoitteen kanssa.
- Valtion tuottavuusohjelman säästötavoite on haastava.
- On syytä huolehtia siitä, että julkinen hallinto suoriutuu tehtävistään, eikä muodosta pullonkaulaa yksityiselle sektorille tuotettaville palveluille.
- Sääntelyn keventäminen voi luoda tilaa tehostaa esim. lupamenettelyitä ja teknologisilla ratkaisuilla voidaan tehostaa julkisen hallinnon työtä.
- Muutokset vaativat kuitenkin aikaa ja investointeja.

Puolustusmenojen lisääminen vaatii kompensoivia toimia tulevina vuosina

- Panostukset puolustukseen ovat perusteltuja – myös yhteiset toimet EU:n tasolla.
- EU:n finanssipolitiikan säännöistä voidaan poiketa vuosina 2025–2028, mutta sen jälkeen suuremmat puolustusmenot pitää rahoittaa muita menoja vähentämällä tai kasvattamalla verotuloja.
- Suomelle poikkeuksen mahdollistama liikkumavara on tervetullut, mutta sen ehtona on, ettei velkakestävyys vaarannu.
- Suomen pitkän aikavälin kasvunäkymää rasittavat työikäisen väestön kehitys sekä nuorten koulutustason ja työn tuottavuuden kasvun hiipuminen.
- Väestön ikääntymiseen liittyvä julkisten menojen kasvupaine on haaste myös pidemmällä aikavälillä, ja siksi julkisen talouden sopeuttaminen hitaan talouskasvun raameihin on edelleen välttämätöntä.
- Taloudenpitäjien epävarmuutta helpottaisi yli tulevien vaalikausien ulottuva näkymä julkisen velan taittumisesta ja vakaamasta julkisesta taloudesta.

Kiitos!

etunimi.sukunimi@bof.fi
suomenpankki.fi

SUOMEN PANKKI
EUROJÄRJESTELMÄ
FINLANDS BANK
EUROSYSTEMET